

**Ungdomsmodtagelser har vist sig at være et ressourcebesparende løft til det offentlige sundhedssystem. Ungdomsmodtagelsen står for den tidlige opsporing af fysisk og psykisk dårlig trivsel og fungerer som sektorielt bindeled mellem sundheds – og servicelov. Foruden en økonomisk afhjælpning af almenpraksis er Ungdomsmodtagelsen et redskab til nedbringelse af ventetid til specialområderne inden for blandt andet gynækologi og ungdomspsykiatri.**

### **Baggrund**

Dårlig trivsel blandt unge er kommet i fokus de seneste år, og der er tiltagende opmærksomhed på "de nye sårbare", dvs. unge der ikke kommer fra hvad der traditionelt er anset som ressourcetsvage familier.

Klamydiainsatsen har fejlet og flere kommuner oplever regulære epidemier.

Unge kvinder vælger p-piller fra, og erstatter ofte med fortrydelsespiller, hvor salget nu er kraftigt stigende.

Mange unge er i tvivl om hvordan samtykkeloven skal håndteres i praksis.

Mange unge har ikke tradition for naturlig samtale om sex og seksualitet, ligesom den undervisning og information de har modtaget om prævention og dens bivirkninger er begrænset.

Dårlig trivsel og uhensigtsmæssig seksuel adfærd følges ofte og kan i sidste ende resultere i uafsluttede uddannelsesforløb og dermed usikker tilknytning til arbejdsmarkedet.

### **Ungdomsmodtagelsen i Danmark**

Ungdomsmodtagelsen åbnede første gang i 2013 i Halsnæs Kommune og har nu netop fejret 10 år, hvor indsamling af erfaring og evidens. Unge mellem 13-25 kan få gratis prævention inkl. undersøgelser, blive testet for seksuelt overbare infektioner samt få samtaler om aktuelle problematikker i deres liv hos fagprofessionelle, specialiserede sundheds – og socialfagligt uddannede.

Det har således vist sig at den opadgående klamydiakurve er knækket i kommunen og de unge oplyser at det er et trygt og tillidsvækkende sted til samtalen om den seksuelle sundhed og deres psykosociale trivsel. I 2023 har modtagelsen haft 850 besøg.

Modtagelsen lever op til WHO's anbefalinger om prævention og sundhedsstyrelsens retningslinjer i forhold til Best Practice og der bliver arbejdet i forhold til evidens og med mulighed for dataindsamling.

Det centrale personale i Ungdomsmodtagelsen er specialiserede jordemødre, som arbejder på bemyndigelse og under tilsyn af speciallæger. De unge har tillige mulighed for at få samtaler med socialt fagligt uddannede.

En Ungdomsmodtagelse fungerer som et "en-indgang"s lavtærskeltilbud, hvor den unge garanteres hjælp videre i systemet ved behov for udredning, diagnosticering og behandling. Dette typisk indenfor gynækologi, venerologi, urologi og psykiatri. Ungdomsmodtagelsen fungerer således som kommunens bindeled til egen læge og de regionale behandlingstilbud. Den tidlige kontakt der opnås i Ungdomsmodtagelsen, dæmper desuden op for at mange problematikker kan udvikle sig til behandlingskrævende tilstande.

### Projektets mål opnås gennem:

- Individuel rådgivning
- Gratis adgang til prævention
- Test for SOI(Seksuelt Overførbare Infektioner)

### Individuel rådgivning

Ungdomsmodtagelsen fungerer som reelt tilbud til unge, hvor de kan tale om livet, seksualiteten, forventninger og erfaringer. De skal kunne blive testet for seksuelt overførte infektioner, foretage graviditetsprøver og modtage individuel rådgivning om og eventuel anlæggelse af prævention. Ved muligheden for at henvende sig uden tidsbestilling eller med meget korte ventetider, kan behovet for personlig vejledning imødegås hos flere af de unge, som af forskellige årsager ikke benytter egen læge.

### Gratis adgang til prævention

Flere lande i Europa har gennem de seneste år indført tilbud om gratis prævention til unge. Dette gøres ud fra et ønske om ligestilling, ønske om at følge WHO's anbefalinger om LARC(Long-Acting-Reversible-Contraception) til unge og , i Ungdomsmodtagelsens regi – at følge bedste evidens for rådgivning om prævention (LOWE - LARC fOrWard counsElling ). Dette er ikke muligt at leve op til i det nuværende danske sundhedssystemets retningslinjer for præventionsrådgivning.

I rådgivningen om prævention indgår tillige naturligt samtaler og information om fertilitet.

Ud over de umiddelbare fordele ved at unge får adgang til gratis prævention, fungerer tilbuddet i Ungdomsmodtagelsen som mulighed for tidlig opsporing af dårlig trivsel hos unge, da en præventionsrådgivning aldrig står alene, men indeholder grundig journalføring i forhold til andre parametre i den unges liv. Journalføringen følger naturligvis alle regler for GDPR og personalet er underlagt tavshedspligt, underretningspligt og følger loven for hvornår forældre eller værge skal involveres.

### Test for seksuelt overførbare infektioner

Hjemmetest har vist sig ineffektive, da antallet af klamydiasmittede fortsat er i stigning. I

Ungdomsmodtagelsen tilbydes de unge test ifølge Best Practice og efter Sundhedsstyrelsens og Dansk Dermatologisk Selskabs anbefalinger. Dvs. de podes fra relevante lokationer alt efter om de unge fremtræder asymptomatisk eller ej. Ved positive testsvar gives behandling og følges op med evt. gentest og samtale. Erfaring viser at 50% af de fundne tilfælde med Klamydia er hos unge der har henvendt sig af andre årsager end ønske om test.

### Økonomi

Vedhæftet er **eksempel** på tre-årig udrulningsplan for en Ungdomsmodtagelse i en gennemsnits kommune. Nærværende budget vedrører 2,3 jordemoder, 0,5 psykolog, 0,5 socialrådgiver og 0,5 speciallæge. Dette svarer til en fuld åbningstid.